

De huisartsen van tegenwoordig staan onder hoge werkdruk. Mede door de vergrijzing en de verschuiving van zorg van de tweede naar de eerste lijn neemt het aantal consulten en visites toe. Tegelijkertijd wordt de traditionele, voltijds werkende huisarts langzaam ingevuld voor de moderne huisarts, die de voorkeur geeft aan een deeltijdse invulling van zijn of haar functie. Dit zorgt voor een dreigend tekort aan huisartsen. Waar de inzet van een physician assistant of verpleegkundig specialist zijn waarde al heeft bewezen, heeft een andere groep zorgverleners pas recentelijk haar intrede gedaan in de huisartsenpraktijken; de basisarts. Ha-doc onderzoekt de impact en effectiviteit van deze relatief nieuwe functie binnen de huisartsenpraktijk.

Auteurs: R.W. Boomkens, E.H. Tonckens

Basisarts huisartsgeneeskunde

Binnen het ziekenhuis is de basisarts, ook wel de arts niet in opleiding tot specialist (ANIOS), een bekend begrip. De beginnende artsen hebben zo de kans om waardevolle ervaring op te doen, zich te oriënteren op hun verdere loopbaan en tegelijkertijd een significante bijdrage te leveren aan de zorgproductie. Binnen de huisartsenpraktijk wordt de basisarts echter nog maar weinig ingezet. Ha-doc heeft gemerkt dat er onder basisartsen wel behoefte is aan deze mogelijkheid. Daaropvolgend is Ha-doc in 2021 een pilot gestart waarbij basisartsen ingezet werden in een huisartsenpraktijk. Na een positief resultaat hebben sindsdien via Ha-doc elf basisartsen bij negen verschillende huisartsenpraktijken gewerkt.

Functieprofiel

Op basis van onze ervaringen hebben wij een functieprofiel kunnen opstellen van de gemiddelde basisarts in de huisartsenpraktijk. De meeste basisartsen werken 36 uur per week gedurende een periode van gemiddeld 8 maanden. De artsen draaien hun eigen spreekuur waarbij zij gemiddeld 16 patiënten per dag zien, exclusief visites en telefonische consulten. De assistentes houden bij het plannen van

het spreekuur rekening met welke patiëntengroepen hij of zij kan zien. Vaak worden complexe psychiatrische problematiek, gynaecologische klachten en hele jonge kinderen niet door de basisartsen gezien. Mocht de basisarts hier wel bekwaam in zijn, dan kunnen deze patiënten wel bij de basisarts ingepland worden. Afhankelijk van de competenties van de basisarts kan hij/zij ook spoedpatiënten zien, kleine verrichtingen doen en/of visites rijden. Daarnaast kan de basisarts andere functies verrichten zoals triage aan de telefoon of POH-S functies.

Supervisie

Eerder is er door de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) een 'standpunt supervisie basisarts' gepubliceerd. Hierin staat beschreven hoe een basisarts op een veilige en positieve manier ingezet kan worden binnen de huisartsenpraktijk. Volgens het LHV is het belangrijkste doel van deze functie de basisarts enthousiasmeren voor het huisartsenvak. Daarnaast kan het helpen in het geval van krapte, maar hierbij moet de supervisie wel gewaarborgd worden. Bij Ha-doc hebben we gemerkt dat de supervisie per praktijk verschillend georganiseerd wordt. Meestal is er dagelijks

één huisarts of een regiearts het aanspreekpunt. Gemiddeld is de superviserende huisarts 30 tot 60 minuten per dag kwijt aan supervisie. Dit neemt geleidelijk af naarmate de basisarts meer is ingewerkt. Vaak kan een patiënt later op de dag nabesproken worden, maar indien nodig moet er op elk moment een huisarts beschikbaar zijn voor directe supervisie.

Ervaringen

Middels vragenlijsten hebben wij de eerste ervaringen van zowel de basisartsen van Ha-doc als de superviserende huisartsen verzameld. Alle basisartsen hebben de huisartsenpraktijk als een leerzame en veilige werkomgeving ervaren en zouden het andere basisartsen aanraden. Voornamelijk om kennis te maken met het huisartsenvak en een weloverwogen keuze te kunnen maken voor een vervolgopleiding. Daarnaast werden de werkzaamheden gezien als waardevolle ervaring om te gebruiken tijdens de sollicitatie voor de opleiding en als een goede voorbereiding op het eerste jaar van de huisartsenopleiding.

Bij de huisartsen bestonden er vooraf twijfels over het werken met een basisarts. Zo had men twijfels over de medische verantwoordelijkheid, het inrichten van de supervisie en over het financiële plaatje. Ondanks deze twijfels waren ze uiteindelijk positief over de inzet van de basisarts. Zo zagen ze de continuïteit die de basisarts kon leveren als een groot voordeel ten opzichte van losse waarneming. Ook werd het investeren in de toekomst van het vak genoemd als een voordeel. Wel wordt de duur tot de basisarts volledig ingewerkt en rendabel is regelmatig als lang ervaren.

Conclusie en aanbeveling

Concluderend lijkt de basisarts binnen de huisartsenpraktijk een veelbelovende

Wat biedt Ha-doc?

- Sollicitatieprocedure en contractvoorwaarden

Ha-doc werft bekwame en gemotiveerde artsen. Via een sollicitatieprocedure beoordeelt ons team, bestaande uit onder meer twee huisartsen, of de arts voldoende vaardig en geschikt is om te werken in de eerstelijnszorg. Vervolgens biedt Ha-doc een contract aan met marktconforme voorwaarden.

- Voorbereiding op de werkzaamheden in de huisartsenpraktijk

Gedurende een introductieweek verzorgd door Ha-doc wordt de basisarts voorbereid op zijn of haar werk in de praktijk. Tijdens deze week worden diverse onderwerpen behandeld, zowel op medisch-inhoudelijk als niet medisch-inhoudelijk vlak. Zo kan de basisarts een zo goed mogelijke start maken.

- Training en begeleiding

Binnen Ha-doc vinden we professionele en persoonlijke ontwikkeling belangrijk. Maandelijks komen de basisartsen van Ha-doc bijeen voor een onderwijsavond. Tijdens deze avond is er tijd voor intervisie binnen kleine, vertrouwde groepen. Vervolgens volgen er presentaties, waar de basisartsen onderwijs krijgen van enthousiaste artsen en sprekers.

- Ondersteuning aan huisartsenpraktijken

Ha-doc kan advies en begeleiding bieden bij de inzet van de basisarts en helpt bij het creëren van een productief, veilig en leerzaam werkklimaat voor hen.

toevoeging, die tegemoetkomt aan zowel de basisartsen als de huisartsen, en die mogelijk zelfs een verbetering van de kwaliteit van zorg kan bieden. Het inzetten van een basisarts kan de werkdruk ontlasten waar deze hoog is en continuïteit bieden. Daarnaast is het aantrekkelijk voor huisartsen die openstaan voor begeleiding van jonge dokters en hen willen enthousiasmeren voor het huisartsenvak. Ha-doc streeft ernaar de inzet van de basisarts nog verder te optimaliseren.